

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Sezoriul neprimite de
primario. — Manuscrise nu se
returnează
SEZORIUL se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de știri:
în Viena: *M. J. J. J. J.*
Schickel, Rudolf J. J. J.
Nachfolger; Anton J. J.
Reimer; in Südafrika: A. J.
Soldberger; Kistam J. J.
în București: *Agence J. J.*
Coursale de Roumanie; în Ham-
burg: *Karow & Liebmann.*
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colină 6 et. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” ieșe în dă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la d. colector.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul înului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 183.

Brașov, Mercuri 20 August (1 Septembrie)

1897.

Adunarea generală a Asociațiunii.

— Raport special al „Gaz. Trans.”.

Mediaș, 17 (29) August 1897.

Sedința a doua.

După prânț.

Sedința s'a redeschis după orele 4^{1/4}. Sala era și acum întesată de lume.

La ordinea zilei a urmat raportul comisiunii însărcinate cu examinarea rațiunii pe an. 1896 și a proiectului de budget pro 1898. Raportul d-l adv. Nic. Garoiu. Cu unele observări și propuneri, comisia recomandă să ia la cunoștință societățile și proiectul de budget.

D-l advocat Dr. Ciuta din Bistrița se provoacă la statute pentru a dovedi, că în ceea ce privește administrarea taxelor dela membri la fondul de rezervă comitetul n'a observat dispozițiile statutare. Se naște de aci o discuție mai lungă. D-l casier Dimonescu dă lămurii, fiind susținut și de d-l P. Cosma. Din lămuririle date reiese, că prin investițiunile săvârșite de comitet s'a făcut o anumită conturare în susținerea bilanțului. Dr. Ciuta replică; Dr. V. Hossu susține pe Ciuta zicând, că deși după statute fondul de rezervă se poate investi în realitate, acesta numai în acel caz este permis, decât realitățile aduc venit. N'a fost corect, zice vorbitorul, ca într'un singur an să se facă pe socoteala capitalului neatingibil mai multe cheltuieli, ca d. e. introducerea luminii electrice la școala cu internat etc., fără de-a fi obținut mai întâi consensul adunării generale. Cere, ca pentru viitor să se observe mai cu rigoare statutele. În fine se primesc raportul comisiunii împreună cu anumite propuneri ale ei. — Față cu proiectul de budget pro 1898, Dr. Hossu mai observă, că proiectul a fost făcut pe baza statutelor celor vechi. Cere deci să se observe statutele nouă, în sensul cărora sunt a se adauge la fondul general, pe lângă taxele membrilor fondatori și pe viață, 20% a taxelor membrilor ordinari și 20% din venitul întreg. În sensul acesta a vorbit și Dr. Ciuta, fiind primită propunerea comisiunii cu amendamentele propuse.

Discuțiunea asupra „Casei naționale”.

Urmăzând raportul comisiunii însărcinate cu studiarea proiectului „Casei naționale”. Raportul: d-l Dr. E. Dăian. Într'o vorbire lungă, de peste o oră, pledază pentru propunerea comitetului de-a se ridica o „casă națională” și a se înființa un internat în Sibiu, — propunere, care a fost tipărită în broșură separată, distribuindu-se între membrii adunării. Vorbitorul începe prin a spune, că de trei ani a asistat la adunările Asociațiunii și a constatat un progres îmbucurător. La adunarea din Blășiș, zice, s'a remarcat pășirea elementelor tinere în sinul Asociațiunii, — elemente, cari până atunci au stat în rezervă și pe cari Blășișul cu amintirile sale istorice a scutit să le câștige și să le liniștească, dăr cari cu toate acestea nu se manifestă în în mișcările Asociațiunii. La adunarea dela Lugoș s'a proclamat solidaritatea Românilor din Transilvania și Ungaria pe terenul cultural. Astăzi, după un an dela adunarea dela Lugoș, un nou semn de avânt se dă din partea comitetului central prin pășirea cu propunerile sale. Comisia găsește, că pasul comitetului e chemat să propage entuziasmul în masse. Un muzeu istoric ar

fi un promotor sigur al ideii naționale, căci ajunge să vedă amintirile din trecut, ca să te entusiasmezi. Pledază apoi pentru muzeul etnografic. Săiți, zice, ce strins legat este portul național de întreaga lume spirituală a unui popor (A. Severu: Axentie nu umblă cu opinii și totuși e Român!).

După ce mai vorbește despre necesitatea unui local potrivit pentru biblioteca Asociațiunii, despre necesitatea unei sale pentru concerte etc., zice cu privire la „casa națională”: Ideia e așa de mare, așa de frumoasă, încât nu se poate închipi Român, care să nu tresalte la auzul ei. Comisia — zice mai departe — așă o fericită coincidență între ideia comitetului și ideia unirei manifestate în adunarea dela Lugoș din anul trecut; ea așă o perfecționare a ideii din anul trecut în această idee a comitetului. Raportul spune, în urmă, că asupra propunerii de-a se înființa „casa națională” toți membrii comisiunii au fost de acord, cu excepțiunea d-lui Dr. Is. Marcu.

În ce privește înființarea unui internat de băieți în Sibiu, (care chestiune a fost adusă în legătură cu „casa națională”), comisia prin majoritate de voturi a hotărât să propună adunării, ca să aprrobe primitivă donațiunea de 20,000 fl. oferită de „Albina” pentru a se folosi cu timpul la ridicarea internatului.

Privitor la procurarea mijloacelor materiale pentru ridicarea „casei naționale” și a internatului, comisia recomandă pentru primire propunerea comitetului, dăr cu adausul, ca fonaurile Asociațiunii să nu fiă luate în considerare. Mijlocele materiale vor rămâne deci a se procura: 1) din venitul unei loterii de bani, 2) din colecte și donațiuni speciale, 3) pentru ridicarea internatului se va folosi fondul de 20,000 fl. creat de „Albina”, 4) pentru „casa națională” contribuțiile acelor persoane și corporațiuni, cari vor dona cel puțin 1000 fl. și al căror nume în semn de recunoștință se va eternisa în marmor în interiorul „casei naționale”.

Terminând d-l Dr. Dăian cu raportul său, luă cuvântul d-l Dr. A. Bunea. Într'o vorbire aprăpe tot atât de lungă combate din punct în punct propunerile comitetului, său mai bine zis raportul comisiunii. Zice, că înșiși inițiatorii ideii n'au fost orientați asupra celor ce vrău să facă. Întâiu a fost vorba numai despre un muzeu etnografic, care idee din partea adunării dela Lugoș a fost salutată cu bucurie, dăr n'a fost concretizată. Comitetul însuși a vorbit întâiu numai de „casă națională”, apoi de „casă națională” cu internat etc. De aci conchide, că comitetul încă nici nu este destul de bine în clar cu ceea ce vrău să facă. Vorbește de fonduri, cari s'ar pute investi în realitate, dăr nu spune, cari fonduri ar fi acelea. Pe cât știe însă vorbitorul, asemenea fonduri nici nu există, căci fondurile Asociațiunii se pot eloca numai în astfel de realități, cari să aducă venit. Frumos a vorbit d-l Dăian și poetic; vrău să ne facă să fim răpiți de frumusețea ideii. Dăr câte idei mari și câte planuri și mai frumoase încă ar pute arăta și alții! Aici însă nu-i vorba de idei, ci de praxă. Costumul național nu se păstrează în case naționale, și ar fi foarte dureros, decât ar trebui să mergem la Sibiu pentru de-a vedea costumul nostru național. Decă e vorba de muzeu istoric, ar fi bine, ca monumentele istorice să le adune bărbății institutelor

noștre de învățământ de prin orașele, unde avem astfel de institute și unde s'ar afla oameni tot așa de capabili, ca și în Sibiu. Întâiu să se adune monumentele și apoi să se înființeze muzeul, ér nu să cumpărăm întâiu potocovele și apoi calul.

E foarte greșit, zice mai departe vorbitorul, de-a crede, că Asociațiunea prin înființarea școlii sale ar fi adus toate jertfele posibile pentru învățământ, cum se susține în concludul comitetului privitor la propunerea canonicului G. Pop (cestece concludul din organul oficial al „Asociațiunii”). Arată mulțimea scopurilor, ce le urmărește Asociațiunea și se provoacă la raportul secretarului privitor la „producțiunea literară română în Transilvania”. Citează mai multe pasaje din acest raport, în cari se reamă solicitudinea tuturor instituțiilor noastre pentru promovarea producțiunii literare; să constate, că Asociațiunii i-au lipsit condițiunile pentru a da ajutorul recerut în privința acesteia, că o secetă mare domnesce pe terenul literaturii noastre etc. Toate aceste citațiuni le folosesc vorbitorul pentru a dovedi, că Asociațiunea are multe probleme de mai mare urgență, ca „casa națională”. Cetece un pasagiu din propunerea comitetului, care e redactat în sensul, că cei ce pretind să întrevină Asociațiunea în favorul școlilor, pretind dela Asociațiune „să între în luptă directă cu puterea statului și cu marea propagandă de maghiarizare”. Dr. Bunea combate acest pasagiu cu înverșunare. Face propunerea, ca comitetul se între în înțelegere cu susținătorii școlilor noastre medii și să-i răge, ca împreună cu despărțimintele să adune obiectele de lipsă pentru a pune baza unui muzeu istoric. — Cu privire la internat, Dr. Bunea, continuând, zice, că nu pricepe, cum s'a ivit ideea de-a înființa înșăși Asociațiunea acest internat. Propune, să salutăm cu bucurie ofertul „Albinei”, dăr înainte de a intra în discuție asupra internatului, comitetul să se pună în înțelegere cu direcțiunea „Albinei”, căci decă e vorba ca Asociațiunea să înființeze acel internat, atunci rămâne încă chestiune deschisă, decă ea va alege Sibiu pentru înființarea internatului, ori de exemplu Clușiu etc.

După vorbirile d-lor Dr. Dăian și Dr. Bunea, luă cuvântul d-l Axentie Severu. Privind spre d-na Cosma, zice, că o afacere, în fruntea căreia se pune o femeie reușește. În această convingere se declară pentru casa națională, dăr cu condiția, ca de mijlocele Asociațiunii să nu ne atingem. Să facem casa după ce vom avé banii gata pe masă. Nici Bardoși cu găinile lui nu pôte grăi o vorbă mai bună ca această (Ilaritate). — Protop. Ivan: Decă vom pune margini marimozității institutului „Albina”, ne vom lipsi și de ajutorul ce l'am avut până acum.

Dr. N. Șerban: Ca să împedecăm o eventuală certă și să nu producem discordia, propune să se amâne decăderea acestei chestiuni până la adunarea generală a anului viitor. Până atunci chestiunea se va discuta prin diare și membrii își vor pute forma o idee mai clară. — Adv. Dr. Morariu (Clușiu): rógă pe Șerban să se retragă propunerea. Decă am intrat odată în meritul chestiunii, să ducem discuția până la fine. — Simionăș (Deva): Mai bine peste 6 ani cu unanimitate, decât ați cu majoritate. Pledază pentru propunerea lui Șerban. — R. Patifa vorbește contra amănării. — P.

Cosma: Decă propunerea d-lui Șerban s'ar fi făcut la început, n'ar fi avut nimio contra ei. Acum însă, după ce s'a intrat în dezbateri, vrău să se continue. — Dr. Șerban: îi replică zicând, că tocmai de aceea și-a făcut propunerea, fiindcă a vădit meritul nepotrivit al discuțiunilor. — Pop de Băsești: Ați tare s'a simțit lipsa unui regulament al discuțiunilor. E contra amănării.

Dr. Hossu: regretă, că Șerban a adus ca motiv al propunerii sale temerea, că noi ne-am despărți de aci răoiți. Stărue pentru continuarea discuției, pe care d-se o și continuă zicând, că nici înșăși existența școlii Asociațiunii încă nu-i asigurată. Hotărât s'a spus anul trecut, ca comitetul să împartă premiul de 1000 fl. pentru tratate populare, și totuși nu l'a împărțit din cauza lipsei de mijloce. Pe cât timp nu vor fi asigurate cele ce avem, nu consimte a ne angaja la lucruri nouă. Nici colecta în favorul „casei naționale” nu o aprobă, căci colecta întreprinsă de Asociațiune numai pentru Asociațiune se pôte face și apoi e întrebare, decă ar fi mai bine ca Asociațiunea să-și bage banii săi într'o instituție nouă, ori mai bine să-i folosească pentru a asigura pe cele existente. Față cu internatul observă, că ofertul de 20,000 fl. al „Albinei” figură în raportul comitetului ca donațiune. Dăr acest ofert l'a făcut „Albina” condiționat (ca în timp de 10 ani internatul să se edifice.) Un ofert făcut condiționat însă nu mai e donațiune (contract unilateral), ci fundațiune (contract bilateral). Se alătură la Dr. Bunea.

Adv. Garoiu: A venit cu hotărârea, de-a fi în contra „casei naționale”; după lămuririle primite însă, că fondurile Asociațiunii nu sunt angajate, nedumeririle îi s'au imprăștiat. I-se pare, că nici nu e vorba de-a înființa „casa națională” în 1-2-3 ani, ci în 10 ori mai mulți ani. În considerare deci, că fondurile nu-s angajate, că „casa națională” se va face din contribuțiile celor ce vor vrău să dea pentru acest scop, se alătură întru toate propunerea comisiunii. Cu cât începem mai de timpuriu, cu atât ajungem mai curând la scop.

P. Cosma: Nimenea nu stărue să se înființeze „casa națională” acum, ci mai târziu, când vor fi bani. E vorba numai să se dea comitetului indemnizarea de-a începe să creeze un fond. Un titlu mai accesibil pentru arangiarea unei loterii, de cum ar fi „casa națională”, nu știe. De nu se va pune la cale acesta, nu vom avé nici bani, nici „casă națională”. Ce privește internatul, vorbitorul observă, că în concludul „Albinei”, prin care se face ofertul de 20,000 fl. se zice numai, că vrău să inițieze prin asta înființarea internatului. Reserbele puse nu sunt a se înțelege în sens greșit; pôte să fiă d. es. rezerva, că ce are să se întemple în cazul, când internatul s'ar desfășura etc. Apoi din 20,000 fl. până peste 10 ani vor fi 40,000 fl. Ați „masa studenților” costă pe „Albina” 3000 fl. anual; decă însă se va înființa internatul, se vor da și acești bani acolo. Internatul nici o greutate nu va face Asociațiunii.

Adv. Căluț: se miră și nu află la loc, că atât membrii din comitet, cât și comisia stărue cu atâtă insistență pentru a se primi propunerea lor. Se vede, că-și tem propunerea. Aparițiunile acestora îl îndemnă

să ravină la propunerea Șerban și să ceară amânarea discuției până în anul viitor. — Dr. St. Morariu: Să primim cu unanimitate propunerea comisiei.

Președintele în urmă declară discuția de încheiată. Ultim cuvânt se mai dă d-lor: Dr. Bunea: Donațiile nu trebuiesc folosite pentru a teroriza cu ajutorul lor. — Dr. N. Șerban: Are o nedumerire: pentru ce comitetul stăruie atât de mult pentru a se primi propunerea sa. Insuși d-l Cosma a șis, că aici nu se tractează de-o faptă, ce e a se realiza acum, ci numai peste 2—3, ori mai mulți ani. Pentru ce d-ru nu vrău domni să se amâne rezolvarea acestei chestiuni până în anul viitor? — Dr. Dăian: Dacă nu avem bani pentru „casa națională”, nu avem nici pentru școlă. Pentru școlă colectele n'au succes, pentru casă însă vor succeda. S'a imputat comitetului, că nu vine cu planuri. Acum eță, că vine cu planuri. Primiți-le.

Urmază votarea:

Se pune la vot (prin ridicarea mânilor) mai întâiu propunerea d-lui Dr. N. Șerban pentru amânarea chestiunii până în anul viitor. Propunerea cade, întrunind foarte puține voturi.

Urmază acum votarea asupra „casei naționale”. S'a făcut votare nominală. Propunerea Bunea (în contra „casei naționale”) întrunesc 34 voturi; propunerea comisiei (pentru „casa națională”, întrunesc 45 voturi.

Urmază, în fine, raportul comisiei însărcinate cu candidarea a doi membri, ce erau a se alege în comitet. Raportorul Dr. Bunea spune, că din principiu comisia e de părere, să se alegă doi membri din afară de Sibiu. — Președintele observă, că în privința acăsta statutele nu fac restricțiune și că au mai fost membri în comitet din Blăși, din Brașov etc. — Cosma: Acăsta se presupune în cazul, când în Sibiu nu s'ar afla membri, cari să merite a fi aleși în comitet. — Tilea și Pop de Băsesof se declară învoși de-a se alege membri și din afară de Sibiu. La propunerea comisiei s'au ales: Coriolan Brediccanu din Lugos (în locul membrului răposat Hannia), Dr. Dem. Ciuta din Bistrița (în locul d-lui Dr. Frăncu), ér ca membru suplent Dr. Beu din Sibiu (în locul d-lui Bogdan-Duică).

Urmând la ordinea zilei alegerea locului pentru viitoră adunare generală, d-l P. Cosma reamintesc, că avem invitări dela Beiuș și Bistrița. Propune Beiușul. — Tilea propune Bistrița, care încă cu 8—9 ani înainte a cerut, ca adunarea să se țină acolo. — Dr. Ciuta comunică, că este un conclud al adunării despărțământului de-a se învita adunarea la Bistrița. Prin majoritate de voturi se hotărăsc în fine a se ține viitoră adunare la Beiuș.

S'a mai cetit o telegramă de felicitare sosită din partea d-lui Dr. Weigand și alta din partea Românilor și Românecilor dela băile din Buzias.

Cu acestea adunarea s'a încheiat. Președintele anunță închiderea ei, dorind, ca discuțiile de ađi să nu contribuie întru nimic la o divizare în viitor. (Sgomotose urări de „să trăescă“.)

Se apropiu orele 9. Celor ce au luat parte la adunare nu li-a prea venit gustul să mērgă și la bal, căci erau flămânđi, înfierbēnțați și obosiți peste măsură. Mare parte din oșpeți încă în decursul aceleasi nopți (Sămbătă noptea) au plecat. Cei ce au putut participa însă la bal, n'au avut nimic de regretat, căci balul a fost foarte frumos și bine cercetat. Românii din Mediaș au sciut face, ca în ceea ce privește ospitalitatea și buna primire, atât din partea lor, cât și a conlocuitorilor sași, să se reintărocă cu toți deplin mulțamiți.

Situația în Austria.

Din Viena se anunță, că Jaworski, președintele comitetului executiv al dreptei din cameră, va convoca pe ziua de mâne la o conferență pe toți președinții partidelor din drēptă și pe membrii comisiei parlamentului, ca să discute asupra situației.

Marii proprietari conservativi oehi încă au convocat pe ziua de 5 Septemvrie la Praga o conferență generală de alegători, la care vor fi prezenți toți membrii oehi ai parlamentului central și ai dietei provinciale. Conferența va deschide-o oontele Edmund Palffy președintele clubului, care va face o dare de sēmă asupra situației.

Lui „Narodni Listy” i-se comunică din Viena, că contele Badeni a avut ocașiă în Ischl de-a esperia, că monarchul are cea mai mare încredere față de el. Poziția lui este și acum tot atât de tare, ca atunci, când a fost în apogeul puterii. Absența Nemților dela conferența de împăcare n'a avut urmări. Cât de curēud se va vedé, că în Austria se pōte governa și fără Nemți. Ministrul-președinte n'a legat mari speranțe de conferență. El a ținut prin ea numai la discutarea proiectelor, ce se vor înainta dietei provinciale, ca să scie, că pōte ore aștepta ceva rezultat pozitiv în decursul sesiunii ei.

Privitor la planurile viitoare ale lui Badeni, fōia cehă dīce următoarele:

„Contele Badeni are lipsă de majoritate acreditată. Nu se pōte nega, că el va inclina spre drēptă; nu-l pōte mulțumi însă, că dintre 425 deputați vor sta alături de el 220—230, fiind-că aceștia numai în anumite cazuri vor vota cu guvernul. Toamă pentru acăsta el trebuie să-și căștīge o majoritate compactă, unitară și sigură. Formarea acestei majorități îl preocupă acum pe ministrul-președinte.... Nu pōte fi vorba despre aceea, că cabinetul să fi reconstruit. Deocamdată cel puțin va governa cabinetul de ađi, guvernul însă nu e strein de planul, ca cu timpul să-l întregescă c'un ministru oeh. Dacă acăsta se va întâmpla de fapt, atunci între guvern și poporul oeh s'ar realiza o legătură firăscă. Guvernul va pune în lucrare tōte forțele lui ca să înfrāneze obstrucțiunea și să eșcute ordinațiunile pentru limbă“.

Conferența de mâne, convocată de Jaworski, va fi de mare importanță pentru desfășurarea lucrurilor în Austria.

§ 14 al constituției cislaitane.

Mult a fost și este vorba de faimosul § 14 al constituției austriace, care prevede pentru casuri excepționale și urgente luarea de dispozițiuni din partea întregului ministeriu în timpul când parlamentul nu e întrunit cu obligamentul de a cere mai târđiu aprobarea parlamentului. Acest § formeză ađi puntea de scāpare pentru guvernul Badeni în cas când obstrucțiunea Nemților ar face cu neputință votarea provisorii a pactului dualist. Scim, că Maghiarii ținēnd parte Nemților, combat de pe acum o asemenea procedură, ca fiind necorespundētoare stipulațiunilor fundamentale ale pactului.

Eță din cuvēnt în cuvēnt textul vestitului paragraf:

§. 14. Dacă se va arăta necesitate urgentă a lua dispozițiuni, pentru care după constituția e de lipsă consimțământul Reichsrath-ului, și anume într'un timp, când acesta nu este întrunit, aceste dispozițiuni pot fi luate, sub răspunderea întregului ministeriu, prin ordonanțe împărătesei, bine înțelese numai în așa măsură, întru cât nu cuprind schimbare de constituție, întru cât nu impun visteriei în mod durabil sarcini și nu se referă la nici o înstrăinare a averii statului. Astfel de ordonanțe au și în mod provisoric puterea legii, dacă sunt iscălite de toți miniștri și publicate cu provocarea expresă la acăsta dispozițiune a legilor fundamentale ale statului. Valōrea legală a unor astfel de ordinațiuni încetăză, dacă guvernul omite a le așterne spre aprobare în cea mai apropiată sesiune a Reichsrath-ului și anume cel mai târđiu în rēstimp de patru săptămāni după începerea ei. Afară de acăsta în cazul, dacă cele două camere ale Reichsrath-ului le-ar refusa aprobarea“.

In notițele adause la acest paragraf, se mai află și următoarele rēnduri:

„Guvernul trebuie să fiă imputernicit în interesul statului, a complecta în casuri de necesitate absolută, legile și a eda ordonanțe legale d'acelea, care după constituția au lipsă de aprobarea parlamentului și care aprobare nu se pōte obține în acel timp“.

Arestarea lui Dr. G. Weigand.

Meseș-Sāngeorgiu, 27 August.

Domnule Redactor! Precum s'a raportat și „Gazetei”, cunoscutul filo-român din Lipsca Dr. Weigand nu de mult umbland prin Sēlagiu și de aici intenționând a-și lua calea spre părțile Marmăției, în calea acăsta și-a propus a nu intrălașa nici cercetarea Gherlei și a mănăstirei Nicula, dēr în calea acăsta ajungēnd prin tractul Protopopesc al Dergei și înțelegēnd, că în acest tract încă se află o mănăstire numită a Strimbei Fizeșului, la care vine în tot anul o mulțime de popor din tōte părțile (Sēlagiu, Chior etc.), a voit să cerceteze și acăsta mănăstire.

Astfel în 27/8 a. e. st. n., când la acăsta mănăstire se afla adunat o mulțime de popor și inteligență română (preoți și mireni), pe la 8 ore dimineța am fost surprinși cu vestea, că sosesc și dēnsul. Inteligența spre a se arēta preventivă și cu recunoscință față de acest bărbat, care în interesul nēmului nostru nutrește simpatii căldurose, eși spre a-l întâmpina în frunte cu Protopopul Dergei, care-l și bineventă în numele tuturor. La elogiurile, ce i-se făcură mulțami călduros prin o vorbire scurtă pentru atențiunea cu care era distins de toți, și după aceea amestecându-se printre credincioșii grupați în jurul mănăstirei, vorbi și cu unul și cu altul. Dēr ce se vedē?! Gendarmii, trimiși spre a ține pază la acel peregrinagiu, îndată ce aflară, cât de bine se înțelege Dr. Weigand cu credincioșii din tōte părțile, și cu cât interes își face notițe despre una și alta ce află de însemnătate în privința portului, dialectului și a altor împrejurări la diferitele grupuri de credincioși alții veniți din Sēlagiu, alții din Chior, alții de sub pōla Meseșului, apoi cu câtă dragoste romānescă este vedut și de cătră inteligența, care i-a dat deslășiri la tōte raporturile și împrejurările chestionate, — după ce sosi și faimosul protopretor din Ciachi-Gārbău Francisc Valea la acest loc de peregrinagiu, gendarmii după o scurtă conferire cu el provocară pe Dr. Weigand să se legitimeze cu pasaport. Deōreoc Dr. Weigand n'a dispus de documentul necesar spre legitimarea sa, — deși avea la sine chiar și dela un preot reformat de reputațiune un bilet prin care acesta îl recomanda contraților săi Maghiari, ca să-l primescă cu căldura, și în scopurile sale științifice, care le urmărește să-i dea sprigă — gendarmeria îl declară deținut și-l puse sub pază.

Vestea, că e pus sub pază însă ca un fulger isbind în simțământul proverbial de ospitalitate romānesc, îndată se făcu ferbere în tōte părțile, și avocatul din Hidălmăș Dr. Simeonu Tămașiu în numele tuturor interpelă pe fisolgăbirēu, că cum se pot cuteza gendarmii lui, a deținē pe un bărbat distins ca Weigand, care deja în trei ani după olaltă tot în cercetări științifice umbland prin acăsta țēră nu și-a permis până acum nimenea a-l ataca și blama în atare mod. Sē întrepuse și Protopopul Dergei, dēr tōte au fost indeșert, căci fisolgăbirēu a șis, că până nu se va pronunța în cauză ministrul de interne, Weigand nu pōte fi liberat.

S'a trimis îndată o telegramă la ministrul de interne în care se cere liberarea lui.

Sosind la mănăstirea cu însemnată inteligență și administratorul Protopopesc al Almașului Vasiliu L. Pop, a interpelat pe fisolgăbirēu și pe gendarmii, că cum de-și permit a vătămă astfel ospitalitatea față cu un bărbat de sciință, care a parcurs multe colțuri ale acestei țēri, dēr nicăiri nu s'a dimis nimenea la o purcedere atât

de revoltătoare. S'a încins o dispută vehementă în care fisolgăbirēu neputând să-și justifice purcederea, să apără cu acel motiv, că liberarea nu aparține sferei sale de competență, ci în al gendarmeriei, ér el nu-l pōte libera, pentru că Weigand nu s'a supus gendarmeriei, prin urmare ar fi vătămat autoritatea ei, și satisfacție gendarmeriei numai pe oale judecătoreșcă i-se pōte da.

Protopopul a declarat, că primesce cu alți deoc preoți răspunderea personală pentru Weigand, dēr nici așa nimic nu s'a putut face, și astfel fu escortată la Ciachi Gārbău unde va avé să aștepte isprava ce o va face ministrul de interne*). Până la Ciachi-Gārbău a vrut și inteligența să-l însoțescă, dēr fiind-că nici Weigand nu a voit să fiă însoțit și nici pe la judecătoria din Ciachi-Gārbău nu am fi putut isprăvi nimic, căci și acolo diotēză tot numai fisolgăbirēu, scandalisat de atăta nerușinare a celor dela putere, am părăsit locul pietos luându-ne rămas bun dela Weigand și încredințând pe preotul din Ciachi-Gārbău a mijloci, ca gendarmeria să nu-l interneze la casarma ei, ci alt undeva.

În casa, unde era deținut Weigand steteau doi gendarmi, ér afară erau trei. Gendarmii erau foarte aprinși asupra-mi, căci vorbeam cu Weigand fără nici o rezervă despre treburile nōstre romānesof și conversația decurgea între noi romānesof; numai când și când vorbeam la olaltă în limba germană.

Din cele ce mi le-a împărtășit Weigand, am înțeles, că cu portul din Sēlagiu și din jurul mănăstirei Strimbei nu e mulțamit, căci puțin află în el romānesc, și dacă e vorba să se pronunțe față de grupurile de credincioși, ce le-a aflat întrunite la peregrinagiu, singur portul de pre sub Meseș îl mai pōte încātvă mulțami și-l află mai romānesof.

Despre inteligență susține, că e timidă și n'are curagiu. Acăsta împrejurare afirmată de dēnsul însă numai așa mi-o pot esplica, că în momentul când l'au impresurat gendarmii, a observat, că inteligența îndată fu deprimată, dēr acăsta împrejurare nu e motiv, de a esplica din ea timiditate și lipsă de curagiu, căci și în acăsta regiune încă e destul de tređită consciința națională și curagiul faptei.

Peregrinagiul la mănăstirea Strimbei pentru lumea de pe aici în tot anul e o mare sērbătoare nu numai pentru-că e întrunire pietosă, ci și din punct de vedere romānesc, pentru-că aici convenind toți bărbații mai de frunte din acest ținut, precum și familiile lor, se fac schimbări de idei, și se plānesc multe lucruri bune pre lângă distrația ce o află familiile; și multe din celea plānuite se și întrupēză. Prin deținerea lui Weigand însă la acăsta sērbătoare buna dispoziția a tuturor fiind stricată, ca atât am fost mai loviți în ēst mod, cu cât speram, că prezența dēnsului va înălța veselia nōstră. Dr. Weigand își uitase, că în țēra nōstră bărbații străini filo-romāni nu-s bine veduți. Weigand nici n'a presupus, că i s'ar puté ivi atari neplăceri, căci până aci n'a pătit nicăiri nimic, n'a sciut, că mănăstirea numită cade pe teritoriul comitatului Solnoc-Dobēcei în fruntea căruia e stat actualul ministru-președinte Banffy-pașa, și că în acest comitat mintă solgăbirō creat de Banffy e chiar Vályá Ferencz din Ciachi-Gārbău, — om cu puțină învătatură, dēr aprig promovator al maghiarisării, — om de origine romān, și care în 1863 cu program romānesc a pășit spre a fi ales de solgăbirēu, dēr eđi Ungur încarnat, pe care nici bunul Dumneșcu neputēndu-l suferi, pentru-că s'a lăpădat de limba moșilor și strămoșilor săi, l'a bătut, căci i s'a bolnăvit un picior, care trebuind să i-se amputeze, acum e schilav. Viēța și faptele lui sunt pline de ură și rea voință față de interesele romānesof.

*) După o telegramă trimisă de inusuși d-l Weigand, dēnsul a fost liberat în 28 August. — Red.

SCIRILE DILEI.

— 19 (31) August.

Călătoria monarhului nostru. Majestatea Sa împăratul Francisc Iosif a plecat azi dîn Ischl și în 1 Septembrie sosesc la Bistrița lângă Hostein, unde monarhul va locui în castelul Hohenstein. În 2, 3 și 4 Septembrie Majestatea Sa împăratul va asista la manevrele corpului al 2-lea de armată. În 4 Sept., după amiază, monarhul se va întoarce la Viena, de aci va merge direct la Schönbunn. Vineri în 10 Septembrie monarhul va merge cu tren separat la Totis. În 11 Septembrie mari manevre între corpul 2 și 5 de cavalerie. — În 12 Septembrie: înainte de amiază serviciu divin în biserica Piaristilor din Totis. După amiază va sosi împăratul german Wilhelm, care va fi primit la gară de monarhul nostru și de toți archiducii. Din 13—15 Sept.: manevre. În 15 Sept. ambii domnitori vor merge la vânătoare la Mohaciu. În 19 Sept. sosirea monarhului nostru la Budapesta. În 20 Sept. sosirea împăratului Wilhelm la Budapesta. La curtea din Budapesta se va da o soare, Théâtre paré și două dinouri.

Avansare. Dr. Julius Mureșianu medic de regiment cl. I dela regimentul Nr. 2 de husari a fost avansat la gradul de medic-șef la diviziunea a 18-a de infanterie.

Prigonire pentru botez. Sub titlul acesta „Tribuna“ scrie, că preotul Pavel Șandru, din Teregova (Bănat) e tras în cercetare pentru că a dat la doi nou născuți numele românesc de Florian și Luca. Citat la solgăbirul local, d-l Șandru a declarat, că după legea bisericească și după us, deusul și nu alții are drept a da numele noilor născuți. Dér lucrul nu s'a isprăvit cu atât. A fost citat și la solgăbirul, care i-a spus, că matriculantul Pojovici a făcut arătare, că dă la botez nume ca Horia, Crișan, Pompiliu, Tiberiu etc. Apoi l'a luat la răspundere, că de ce a dat nume de Romulus la fiul lui Francisc Novac din Teregova? Asemenea, de ce a dat numele de Traian unui băiat din Luncașu în ziua de Sf. Ilie? Preotul i-a răspuns energic, că botezul fiind o taină el are dreptul în numele Mântuitorului de a boteza și a da nume în botez. Decă n'a purces corect, atunci au să judece forurile mai înalte bisericești; *ca funcționar al bisericii nu se supune în afaceri bisericești interogatoriului unei autorități politice lumesci.* — Casul acesta n'are lipsă de comentariu. El ilustrază în deajuns sistemul păgân ce domnește în Ungaria față de servitorii altarului și spiritul de revoltătoare intoleranță a șovinștilor slușbași de prin cercuri și comitate.

Gendarmii desarmați. În comuna Vizma, vecină cu Lipa, s'a întâmplat zilele trecute o încăierare între poporul care făcea peregrinație și între gendarmeria. Doi gendarmii au fost desarmați și soarmănați binișor din partea poporului iritat pentru purtarea brutală a lor. În urma acestei a fost conșignat la fața locului un despărțământ de gendarmii, care a arestat pe 20 de „turburători“. S'a pornit cercetare.

Serbările dela Sinaia. „Timpul“ spune, că serbătorea hramului mănăstirii Sinaia, s'a făcut în asistența unei mulțimi enorme venită din București, Ploesști, Brașov. Serviciul divin a fost oficiat de Prea Cuviosia sa părintele Nifon, stăruitul mănăstirii, înconjurat de numeros cler. La orele 9 s'au dus la mănăstire și principesele Maria și Beatrice, cari au asistat la serviciul bisericesc până la fine. Dintre miniștri erau prezenți d-nii D. Sturdza și Al. Djuvara. După finea liturghiei s'a dat o masă țărănească pe dealul mănăstirii, la care erau înșirați aproape 400 de țărani și țerance. Masa a fost vizitată și de Altețele lor principesele Maria și Beatrice.

Fost ministru pălmuit. În Atena s'a întâmplat alaltăieri o scenă scandalosă la eșirea din camera deputaților. Deputatul Grivas a pălmuit pe Levidis, fostul ministru al marinei, pentru nisea divulgări în

privința activității flotei grecesc dinaintea Prevesei. Grivas a fost șeful unei părți din acea flotă.

Favoriții Sultanului.

— Din misterele Constantinopolului. —

Revista franceză „Revue des revues“ publică din condeiul unui adese cunosător al stărilor din Turcia, o serie de articuli, cari cuprind destăinuiri interesante cu privire la planurile și intrigele ce le țes favoriții Sultanului Abdul-Hamid pentru realizarea intereselor lor particulare și pentru redșteptarea marelui idei musulmane. Estragem din acești articuli următoarele:

Sunt de ce an — dice articolul — de când Sultanul Abdul-Hamid lucrează în tăcere la redșteptarea marelui idei musulmane. Instigatorul și colaboratorul lui în această operă este derviş. Abul-Huda, astrolog, prooroc și lezar miraculos. Abul-Huda a cetit în stele, că Abdul-Hamid va deveni cel mai puternic din Kaliff, și începă să predice musulmanismul în Egipt, în Persia, în India, în Malesia și până în insulele Comore, fiă în persoană, fiă prin confrății săi.

Propaganda asta dădă rōde. În curând Abul-Huda pută să introducă pe lângă Sultan pelerinii tătari, prinții arabi și rajahii indieni, veniți să ingenunghese înaintea papei musulmanilor și să-i aducă daruri prețioase. Tot acest derviş a recrutat sectarii însărcinați să predice măcelurile în toate districtele Armeniei.

Abul-Huda exercită actualmente o putere aprōpe ipnotică asupra Sultanului. El dispune de toate funcțiile imperiului și posedă o avere colosală. Mai ales de când prețioșii lui de victorie și de gloriă s'au realizat, puterea lui și încrederea Sultanului într'insul au ajuns culmea.

Iată acum persoanele prin mijlocirea cărora dualitatea Abdul-Hamid — Abul-Huda își pune în lucrare planurile. Cu alte cuvinte iată seria favoriților Sultanului — oăoi posedă adevărata putere politică și administrativă în Turcia, ér nu guvernul oficial.

Mai întâiu, Izzet-bey, primul favorit, care trăesece la Yıldiz-Kiosk în permanență. El este principalul autor al intrigilor diplomatice și el ia interogatoriul numeroșilor prizonieri politici, cari defilează zilnic la palat. El ocupă în palat o cameră mică, din care nu pōte eși fără ordinul Sultanului.

Apoi este Lutfi-Aga, consilier intim al lui Abdul-Hamid în toate afacerile militare și navale.

Djaleadin-Pașa își datorește favoarea furtului de hărtii secrete dela Midhat-Pașa, care din această cauză a fost exilat și apoi asasinat din ordinul Sultanului.

Munir-bey a debutat prin a fi spion politic și și-a câștigat favoarea Sultanului prin dibăcia și șiretenia sa.

Alt favorit, Nazem-Pașa, șeful poliției turcesc, este eșit din păturile cele mai adenoși ale poporului. Nazem-Pașa este acela, care a organizat în anul trecut la Constantinople cele trei zile de măceluri, în cari au cădă 12.000 cadavre, a căror jefuire a produs Sultanului 200.000 lire turcesc. Nazem a asigurat ministerului poliției venituri, cari sunt cele mai abundente și mai regulate ale imperiului. Fiăcărui om arestat când intră în închisōre, i-se ia mai întâiu punga, ceasornicul, inelele. Apoi, cât timp rămâne în arest, trebuie să plătească cu banii ce-i trimite rudele, prețuri enorme pentru mâncare, pentru un pahar cu apă, pentru a merge la comoditate, pentru a primi sēu trimite o scrisōre, pentru a vedea pe mama sa sēu pe soția sa. În sfērșit trebuie să plătească în mai multe rânduri, ca răscumpărare 20—500 lire; și când e stors cu desăvērșire de bani, atunci e înlocuit cu alt Armean sēu Grec.

De trei ani înōce mii de familii de meșteșugari și de negustori armeni sunt condamnate a fi despoiate de oătră o armată de polițiști și spioni, de avutul lor agonisit prin munca mai multor generații.

Nazem-Pașa mai are înōă și un alt titlu la favoarea Sultanului. El e smulgător de secrete. El aplică prizonierilor torturi rafinate — mai ales de acele, cari nu lasă urmă pe corp — și-i face să mărturisescă ce vrea el. Iată ce povestesc un Armean Hovian, despre torturile îndurate de dînsul:

M'au închis într'un dulap atât de strimt, înōă nu puteam să sed jos, nici măcar să indoesc genunchii. Nu mi-au deschis nici chiar pentru necesitățile fiziologice. După 36 de ore de asemenea încarcerare, deliram. O sudōre rece mi-a acoperit tot trupul; timpurile își svicneau. Bătui tare în ușă, strigând: „Deschideți, eu sunt șeful comitetului armean. Mă duseră înaintea lui Nazem, căruiu îi spusei o sumă de nume, de date, și povestii o mulțime de fapte imaginare... Și apoi leșinai. M'am deșteptat într'un spital de nebuni. Cu nisece bani dați de prietenii putui fugi pe o corabie grecescā“.

Iată cum se obțin în Turcia „destăinuirile revoluționarilor“ armeni, de cari vorbesc diarele oficioșe!

Hasem-Pașa, alt favorit, temnicerul nenorocitului Sultan Murad, este mai mult o bestie, decăt un om. El a inventat o serie de comploturi imaginare în favoarea lui Murad, care au costat mōrtea și confisacarea averilor a 200 de funcționari.

Alți favoriți sunt Hasem-Pașa, ministrul marinei, Riza-Pașa, ministrul de război; apoi marele Ennuc, care eseroită asupra Sultanului o influență enormă prin intermediul femeilor din harem.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 30 August. „Neueste Nachrichten“ comunică din Londra scirea, că după convingerea cercurilor normative din Londra, cu ocazia înțelmirilor de împărați în Peterhoff între Rusia și Austro-Ungaria s'a făcut o învoială privitor la cestiunea otomană, la care s'a alăturat și Germania. Se crede, ca sigur, că s'a hotărît și împărțirea Turciei în înțelesul, că Austro-Ungaria să capete Macedonia. Germania s'a învoit și la acesta, ér Franca s'a fost câștigată pentru acest plan cu ocazia vizitei lui Faure.

Paris, 30 August. „Le Journal“ aduce din sorginte sigură scirea, că Țarul Nicolae s'va duce în toamnă această în Franca, unde va petrece timp mai îndelungat.

Paris, 30 August. Țiarul „Soleil“ dice, că ministrul-președinte Melinē încă în presera ținerii toastelor pe corabia franceșă a fost înconșciințat telegrafic, că s'a încheiat un tractat de alianță ofensiv și defensiv, care nu lasă nici o îndoială și nu este prin nimic mărginit.

Viena, 30 August. Țiarele oficioșe austro-ungare au primit avusul, să accentueze necesitatea, ca cabinetul rusesc să dea deslușiri Austro-Ungariei și Germaniei, cu cari Rusia se află azi în bune relațiuni, despre caracterul alianței ruso-franceșe, și această mai ales în urma bucuriei estravagante ce-o manifestă foile franceșe, susținuind că alianța este și ofensivă.

Literatură.

Disordinea morală în viața privată și cea publică, cu adausul următoarelor capitole: *Cășetoria între rude și divorțul actual; Limba românească în biserică; Un proverb* — de Teodor I. Focșăneanul, București Lito-Tipografia „Populară“ Pasagiul român Nr. 12 1897. Prețul 1 leu 50 bani. — Cartea această (8° mic 194 pag.) este cum spune însuși autorul în prefață, o încercare de studiu al moravurilor private și publice ale fraților noștri din România. „Scopul meu — dice d-sa — este să chem asupra stării noastre morale luarea aminte a persoanelor, cari au

datoria de a luora pentru îmbunătățirea ei și să le îndemn a-se ocupa cu tot dîndinsul spre împlinirea acestei importante datorii“ Autorul în partea I critică cu multă onoscință de cauză orecșerea ce se dă fetelor în pensionate și arată urmările ei stricoșioșe pentru moralitate; în partea II vorbesc de destrăbălarea morală în oșnicia, familia și în genere în viața privată și publică; partea a III-a cuprinde un îndorit apel la guvern și la mamele de familie prezente și viitoare, ca să facă, fiă-care în sfera sa, tot ce le stă în putință pentru ridicarea moralității la înălțimea la care se cuvine să fiă. Acest studiu, precu și capitolele adause și amintite mai sus, oferă atâtă momente interesante înōă merită să ne ocupăm mai de adinsul cu cuprinsul lui.

In tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: „David Almășanu, schițe biografice de Ioan Popea, profesor“. Asupra acestei broșuri, atât de bine scrise, care presentă și multe momente de însemnătate istorică, atragem atențiunea mai ales a numeroșilor elevi de odinōră ai regretatului David Almășanu, „Nestorul profesorilor români“, al cărui portret se află pe pagina primă a broșurei. Un exemplar costă 30 or. și se pōte procura dela administrația țiarului nostru.

DIVERSE.

Luptă în contra undelor mării. Van Keymeuten în numărul mai recent din „Revue Encyclopédique“ desorie lupta gigantică a Holandesilor contra undelor mării, ca să recupe teritoriul, care acum formează lacul Zuyder. Holandesii adevă voesc pe încetul se usce din nou acel ținut. Deja din vécul al XVI-lea până acum au ocupat un teritoriu de 38.000 hectare. Acest teritoriu formeză aprōpe jumătate din întreg lacul. Locuitorii acum din nou au declarat război Oceanului. E vorba de un teritoriu de vre-o 200.000 hectare, cari voesc acum să-l recupe. Lucrările pentru a usca acel teritoriu vor dura timp de 33 de ani și prețul pământului ce-l vor fi uscat se prețuesce la 667 milioane franco.

Țiarul cel mai vechiu din lume. După cum scrie „Monde Artiste“, țiarul cel mai vechiu din lume este „Kin Pau“, care apare în Peking și care în curând își va serba milenial aparițiunei sale. La început acest țiar apăreaa odată pe lună, ér ca țiar săptămânal apărū mai mult de patru vécuri și anume dela anul 1361—1800, când apoi intră în șirul țiarilor otdiane. De present țiarul „Kin Pau“ apare de trei ori pe di și anume edita de diminēta este pe hărtie galbină, la prând albă și sera pe hărtie suriă. Apariția țiarului în color se face din cauza, ca vândătorii să nu pōtă înșela pe cumpărători, dându-le editia de sera în loc de cea de diminēta, sēu ocea dela prând, și întors

Mama lui Angiolitto. Din Madrid se anunță, că asasinul ministrului-președinte spaniol, când se afla în odaia condamnăților la mōrte n'a primit consolările nimēnui, nici cu preotul nu stătū de vorbă. O consolare totuși a avut Angiolitto, epistola mamei sale, care sosi la el cu câte-va ore înainte de esecutare. Epistola are următorul cuprins: Fiul meu! Ce să diu, ce-ți mai pot spune înōă? Decă mai poftescō ceva dela mine, spune-mi, oăci prin vorba: *poftesce!* mai ușureți durerile mamei tale. Eu de asemenea doresc, să-mi mai scrii înōă o epistolă și să-mi spui ce a-și putē face pentru tine? Liliuo, Liliuo al meu, scrie-mi! Mara-ta va păstra în inimă și va crede, că ești înōă tot lângă ea în Foggia, unde în fiă-care di te întrēbă, ce dorințe ai? Damneșcu eu tine Liliuo și-mi scrie, că mai poftescō ceva din patria ta? Tōte rudenile îți trimit ultimul sārut. D-șeu eu tine, Liliuo, mai scriemi câte-va șire, cele de pe urma. A ta mamă.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 August 1897.

Table of stock exchange rates for various commodities like gold, silver, and bonds.

Cursul pieței Brașov.

Din 31 August 1897.

Table of market prices for various goods in Brașov.

Lire turcesci Cump. 10.60 Vënd. -- Seris. fonc. Albina 5% 100.75 Vënd. 101.75

Escriere de concurs.

Prin această cu termenul de 15 Septembrie se scrie concurs la al IV-lea post de învățător dela școala comunală din Orlat.

Emulamente: a) 300 fl. salar anual, b) 60 fl. relut de lemne, c) 50 fl. relut de quartir, d) 20 fl. relut de grădină.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze rugărilor la subscrisul, prin care se dovedească, că posed perfect limba română în vorbire și scriere -- apoi având să formeze cu copiii de școală cor bisericesc, că sunt destoinici în cântările și ritul birericii gr. cat.

Orlat, in 29 August 1897.

Dion. P. Decei, președintele sen. școl.

Numere singuraticie din „Gazeta Transilvaniei” la 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurecu și în tutungeria I. Gross.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary: Pe trei luni 3 fl., Pe șese luni 6 fl., Pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: Pe trei luni 10 fr., Pe șese luni 20 fr., Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary on Sundays: Pe an 2 fl., Pe șese luni 1 fl., Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad on Sundays: Pe an 8 franci, Pe șese luni 4 franci, Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. n. valabil din 1 Maiu 1897.

Main railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, etc.), train types, and departure/arrival times.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. -- Numeri încadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte. -- Semnul ← arată cu capul direcția, încâtrău merge trenul.